

[Bjørn Westh]

der være retssikkerhed, nu skulle man ikke være i tvivl, og nu skulle der være ens behandling over det hele, og jeg ved ikke hvad. Det er, ligesom det er fuldstændig væk nu.

Så vil jeg gerne spørge, hvilken forventning ministeren har til udviklingen i landområderne og landsbyerne. Det er jo sådan, at der bliver ændret på grænserne. Nu kan man få ophævet landbrugspligten, hvis ejendommen er på 2 ha og derunder. Det vil betyde, at en væsentlig større del af de ejendomme, der i dag udstykkes eller sammenlægges, vil få ophævet landbrugspligten, og man vil kunne få frastykket sin skov og komme ned under de 2 ha, når man har tilplantet noget. Der vil være mange, der forlader landdistrikterne og laver det om til fritidsboliger.

Hvad er egentlig regeringens forventninger til udviklingen i bosætningen i landdistrikterne? Hvor mange vil bo på landbrugsejendommene i fremtiden?

Landbrugsministeren siger, at han synes egentlig ikke, der skulle være nogen sammenlægningsgrænser. Er det rigtigt forstået, og er det kun nødtvungent, fordi De Radikale er med i forliget, at der i det hele taget bliver sammenlægningsgrænser, for egentlig skulle erhvervet selv have lov til at bestemme?

Husdyrbrugene skal have fortrinsstilling ved supplerig, siger landbrugsministeren så, og det er en god ting. Derfor skal de have fortrinsstilling, hvis de går ud over de sammenlægningsgrænser, som landbrugsministeren i øvrigt ikke er særlig glad for, men som eksisterer i aftalen.

Det logiske må vel være, at når de skal have en fordel, fordi de har dyr, og kan købe mere jord end andre, så skal de vel også kunne sælge jorden, hvis de sælger dyrene. Når landmænd bliver ældre og ryggen ikke kan holde til så meget mere, så sælger de ofte dyrene, og den jord, de har samlet, bliver til et planteavlsbrug, og så er det meget svært at få dyrene ind igen. Det koster store investeringer at få dyrene ind igen. Jeg vil gerne spørge ministeren, om det hænger sådan sammen.

Landbrugsministeren omtalte også – det synes jeg var spændende – de kommende harmonikrav i den her forbindelse. Overvejer landbrugsministeren at fremsætte nye krav om, hvordan harmoniske bedrifter skal se ud, hvor mange dyr man må have?

Jeg vil gerne spørge, da vi nu diskuterer struktur, efter landbrugsministerens kommentar til miljøministerens bemærkninger i Jyllands-Posten i dag, hvor miljøministeren siger, at det ikke er gået godt i landbruget med miljøplanen, man har ikke fået spredt husdyrgødningen tilstrækkeligt, og man har for stor uledning af nitrat. Derfor foreslår miljøministeren i Jyllands-Posten i dag, at der indføres kvoter for kunstgødningsforbruget. Det vil jeg gerne have landbrugsministerens kommentar til.

Rønholt (KF):

Hr. Bjørn Poulsen anbefalede, at man i forbindelse med en landbrugslov tænkte sig lidt mere om. Det er netop det, vi har gjort.

For tre år siden fremsatte jeg fra Folketingets talerstol de bemærkninger, at loven meget hurtigt ville komme til behandling i Tinget igen. Den var forældet, inden den blev vedtaget.

Effekten på beskæftigelsen er et væsentligt spørgsmål, som hr. Bjørn Poulsen rigtigt nok påpeger. Alle undersøgelser viser entydigt, at den animalske produktion stiger mest på lidt større ejendomme, ikke mindst som konsekvens af de harmonibestemmelser, der er indbygget i vandmiljøplanen.

Også i dele af fagbevægelsen har man disse synspunkter. Jeg skal tillade mig at citere formanden for Dansk Metal, hr. Georg Poulsen, fra et interview i Landsbladet den 2. december 1988:

»Set fra industriens side forstår vi ikke altid den frygt, der i visse landbrugskredse næres for en udvikling i retning af større enheder i landbruget.«

Der står lidt længere nede:

»Større enheder i landbruget vil med andre ord sikre landmændene en større indkomst end ellers, idet alt statistisk materiale tyder på, at der er tæt sammenhæng mellem indtjeningssevne og brugsstørrelse.«

Og han fortsætter:

»I forbindelse med landbrugets strukturudvikling vil det også være naturligt at forsøge sig med andre ejerformer end traditionelle fodenunder-eget-bord-brug, selvejerbrug. Andelsbrug forsøges, gruppelandbrug har været nævnt som en mulighed, og endelig er aktieselskaber blevet foreslået indført i landbruget. Jeg ser ingen hindring for, at man simpelt hen tillod landmændene at anvende den ejerform, som de nu engang fandt bedst.«